„ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Anul al 56-lea
12 Pagini
EXEMPLARUL { In România 3 lei / In străinătate 6 lei
Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939
Nr. 245 Joi 7 Septembrie 1939
12 Pagini
P I I I I

ABONAMENTE
IN ȚARA
Lei 200 pe 3 luni
Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80
In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar:
„UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

ABONAMENTE
IN ȚARĂ
pe un an la
UNIVERSUL COPIILOR
ZIARUL CĂLĂTORIILOR,
VESELIA, RADIO UNIV.
și UNIV. LITERAR câte 220 lei
ILUSTR. ROMÂNĂ
și UNIV.-SPORT
câte 500 lei

DIRECTOR
ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

Procurarea măștilor antigaz

Ministerul aerului și marinei a dat Luni un comunicat în legătură cu procurarea și utilizarea măștilor de apărare împotriva gazelor.

Informat că diverși emisari particulari oferă măști cu prețuri reduse, ca fiind autorizați de către autoritățile superioare însărcinate cu apărarea pasivă a populației civile, ministerul face cunoscut instituțiilor și cetățenilor să nu se lase induși în eroare de acești tehnicieni improvizați și să achiziționeze astfel marfa pe care ei le-o prezintă în condițiuni de aparente avantagii materiale.

Măștile antigaz reprezintă, în războiul modern, un auxiliar de cel mai mare preț, atât pentru ostași cât și pentru populația din afara frontului de luptă. Bombardamentele aeriene, care pot face prezent războiul în orice parte a teritoriului unei țări, impun guvernelor să ia din timp serioase măsuri de protegiuire a națiunii. Indicarea adăposturilor colective și individuale, publicarea instrucțiunilor de apărare la caz de nevoe și punerea la îndemâna oricui a măștii de protecție în contra gazelor, sunt printre cele dintâi îndatoriri ale autorității de stat.

Grija de viața locuitorilor care ca aceste măsuri să fie suficiente și executate sub control serios. Masca antigaz, în special, ridică o problemă esențială: aceea a garanției materialului din care ea e confecționată, fiindcă de acesta depinde buna funcționare a aparatului și, deci, însăși viața celui care caută să scape de pericolele intoxicării, la adăpostul pânzei cauciucate și a filtrului. De aceea se înțelege dela sine că fabricarea măștilor nu poate fi lăsată la inițiativa oricui, fără o riguroasă supraveghere a organelor militare și de apărare pasivă. Căci, oricât de onestă ar fi inițiativa particulară, se știe că alcătuirea unei măști implică operațiuni delicate și necesită experiențe îndelungate, care nu pot fi improvizate, presupunând o preocupare constantă în această direcție, verificări continue și un oficiu centralizator al tuturor acestor verificări și experiențe, care să reprezinte în același timp și garanția neîndoelnică a perfectei fabricații. Populația, ca și ostașul de pe front, trebue să aibe certitudinea că la nevoe își poate încredința fără teamă viața unei măști bune, Dar nu numai pentru cazuri de nevoe, de lupte, bombardamente, gazări în masă, etc., chiar și, sau cu atât mai mult, pentru psihologia omului care trebue să stea calm și să-și continue activitatea — cum e cazul nostru — departe de teatrul încăierărilor războinice și lucrând în pace pentru prosperitatea țării.

Măsura ministerului aerului este, de aceea, la timp venită.

Incercarea de mediațiune italiană

Pacea și-a ascuns fața pentru multă vreme. După începerea ostilităților cu Polonia, Germania se află de Duminică în stare de război cu Marea Britanie și Franța. Mai înainte însă ca vreo operație militară să fi început pe frontul occidental, se aud ultimele ecouri ale polemicelor privitoare la răspunderile războiului.

Trei lungi zile s'au scurs între începerea operațiilor militare pe frontul polonez și proclamarea stării de război între Germania și aliații franco-englezi, cari erau ținuți să dea sprijinul lor Poloniei, pe temeiul pactului lor de asistență.

Nu se cunoștea până azi cauza acestei șovăiri aparente în fața intrării în funcțiune a pactului anglo-franco-polon. Svonuri încă neprecise lăsau să se înțeleagă că era în curs o ultimă încercare de a se restabili o pace atât de grav compromisă, printr'o mediațiune în extremis a d-lui Mussolini.

O scurtă telegramă Reuter făcea cunoscut la 1 Septembrie, după isbucnirea ostilităților pe frontiera polonă, că Anglia și Franța au răspuns favorabil demersului făcut de d. Mussolini, fără să dea însă amănunte mai precise despre natura și condițiile lui.

La 4 Septembrie „Deutsche diplomatisch Politisch Korrespondenz", într'un articol polemic, care are drept obiectiv să stabilească responsabilitatea britanică, afirmă că „Sâmbătă încă o propunere italiană dedea posibilitatea de a se pune capăt ostilităților și de a se convoca o conferință. Germania și Franța (după cum arată și o informație Havas dela 2 Septembrie) au consimțit la aceasta. Dar guvernul englez a respins această ultimă încercare de a se salva pacea și a atras Franța într'o agresiune contra Reichului". „Hamburger Freuedenblatt", la 4 Septembrie, expune aceiași temă, arătând că Ducele a propus un armistițiu imediat în Polonia, unde cele două părți ar fi rămas pe pozițiile lor și convocarea imediată a unei conferințe în cinci, la care ar fi participat Italia, autoarea mediațiunii și cei patru beligeranți de astăzi. După afirmațiunile ziarului, Reichul și Franța ar fi consimțit imediat, în timp ce Marea Britanie ar fi declarat Sâmbătă seara că nu poate participa la o asemenea conferință, ceeace ar fi compromis astfel ultima încercare de pace.

Astăzi când războiul se întețește în răsărit și când primele contacte dușmane încep în apus, acest episod al polemicei răspunderilor nu mai are, evident, nici o valoare practică imediată. Dar el rămâne adânc interesant pentru istoria diplomatică viitoare.

Un comunicat din 4 Septembrie al agenției Stefani dă preciziuni oficiale deosebit de interesante asupra mediațiunii Ducelui precizări, care au cu atât mai multă valoare cu cât dau însăși versiunea mediatorului.

Potrivit comunicatului oficial italian, ducele a informat guvernele francez și englez că ar putea convoca o conferință internațională la 5 Septembrie, cu scopul de a se revizui clauzele tratatului dela Versailles, dacă ar avea în prealabil siguranța adeziunii Franței și Angliei și, — prin acestea — a participării Poloniei. Guvernele francez și englez n'au fost în măsură să comunice răspunsul lor afirmativ decât la 1 Septembrie, adică, după ce— în noap-

(Continuare in pag. 2-a)

România își va păstra atitudinea pașnică de până acum

Hotărârile consiliului de miniștri de Luni

Luni seară, la ora 6, s'a ținut la președinție, un consiliu de miniștri, prezidat de d. prim ministru Armand Călinescu.

Au participat toți miniștrii și subsecretarii de stat.

La sfârșitul consiliului s'a dat presei următorul comunicat:

„Consiliul, ascultând expunerea d-lui președinte al consiliului și a d-lui ministru al afacerilor străine, constată:

1) In țară domnesc cel mai desăvârșit calm și încredere. Unitatea sufletească a națiunii este perfectă. Minoritățile etnice se încadrează și ele în ritmul vieții de Stat. Rezolvarea problemei omișilor din listele de naționalitate cum și a problemei școlilor confesionale a definit mai bine politica largă și dreaptă pe care o urmează cu hotărîre guvernul în chestiunea minorităților. Mulțumirile exprimate în mod public de reprezentanții acestor minorități au ilustrat în chip elocvent această politică.

2) In ce privește politica externă, suntem hotărîți a păstra mai departe atitudinea pașnică de până acum, urmărind buna înțelegere cu toți vecinii țării. In acest spirit guvernul este gata să reînoiască propunerea pentru încheerea unui pact de neagresiune. Totodată însă guvernul veghiază la siguranța intereselor naționale și a luat măsurile necesare pentru a face față nevoilor apărării fruntariilor".

PE FRONTUL DE VEST

Liniile Maginot și Siegfried

de R. SEIȘANU

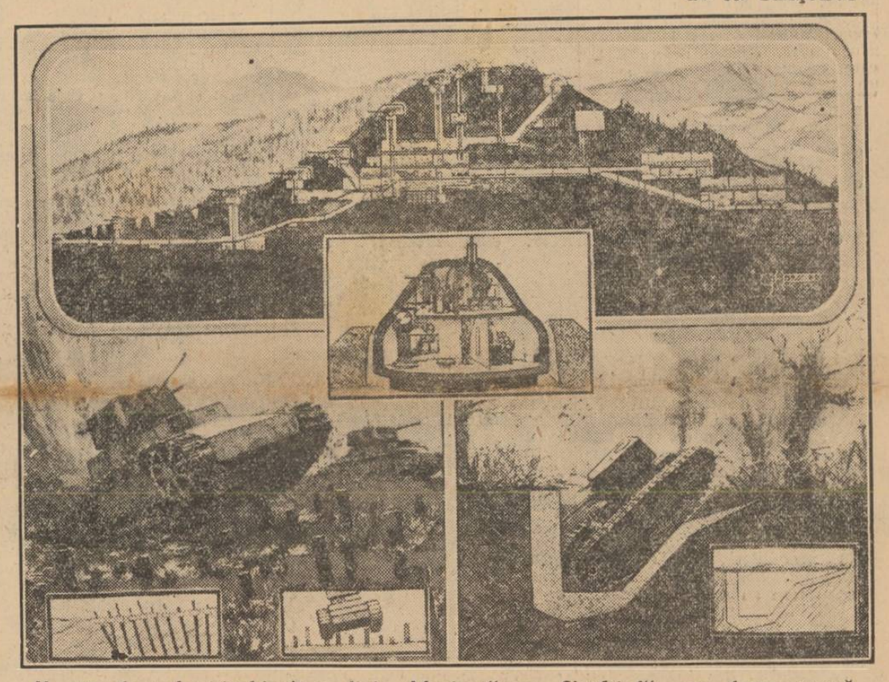

Un atac de tankuri închipuit pe linia „Maginot" sau „Siegfried", care demonstrează riscurile lui

Prin intrarea în război a Angliei și a Franței, împotriva Germaniei, s'a creat un nou front de luptă, la vest, ce se întinde dela frontiera Belgiei până la frontiera Elveției, pe o lungime de circa 300 klm.

Dată fiind neutralitatea Belgiei — care a fost recunoscută și garantată de cele trei puteri beligerante — Anglia, Franța și Germania — odată cu aceea a Olandei, frontul de vest prezintă o particularitate, fără precedent, în istoria războaelor.

In zona franceză a frontierei spre Germania, există linia fortificată Maginot; iar paralel cu ea, în zona germană a frontierei, de cealaltă parte a Rinului există linia fortificată Siegfried. Ambele linii ce se opun una alteia, constituesc un sistem defensiv, formidabil fortificat, nu însă după tipul cunoscut al fortificațiilor din trecut, ci după cerințele moderne ale războiului, — cerințe multiple, dată fiind varietatea mijloacelor de atac, puterea considerabilă a focului și efectele distrugătoare ale artileriei grele, ale tankurilor, bombelor aeriene, gazelor toxice și ale minelor.

Promotorul liniei fortificate franceze a fost Maginot, care în calitate de ministru de război, s'a ocupat, în deosebi, de punerea în stare de apărare a frontierei de est printr'un sistem subteran de adăposturi betonate, care să ofere maximum posibil de siguranță necesar unei cuirase defensive inexpugnabile.

Scopul creierii acestei „cuirase defensive" a fost deci, să se înlăture posibilitatea unei agresiuni bruscate, printr'o invazie a diviziilor germane, special organizate și întărite, în vederea unei asemenea acțiuni fulgerătoare. Maginot și-a adus proectul la îndeplinire. De aceea linia fortificată dela est se numește „Maginot", ca un omagiu binemeritat adus aceluia ce a creat-o.

In ce constă sistemul defensiv al liniei Maginot? Să nu se creadă că ea ar fi un sistem bazat pe tipul tranșeelor. Pe o zonă largă de cel puțin 10 klm. și pe o lungime de circa 300 klm. a frontierei dintre Belgia și Elveția, s'au construit sub planșee de beton un vast labirint de galerii puternic protejate, împărțite în numeroase compartimente etajate, care comunică între ele prin tuneluri și ascensoare. Se găsesc în aceste subterane betonate instalații de tunuri grele și mitraliere, depozite de munițiuni, elevatoare pentru transportarea proectilelor în orice secție și etaj; periscopuri gigantice, camuflate în exterior, necesare supravegherii regiunei dela suprafață și pe o rază relativ întinsă; centrale electrice, telefonice și telegrafice; instalațiuni de aer condiționat; compresori puternici pentru ridicarea presiunei atmosferice spre a se evita erupția gazelor toxice în compartimente și galerii; rezervoare de apă; servicii de comandament și administrație; spitale; cazemate, etc.

Trupele aflate în aceste fortificații moderne subterane pot fi repede transportate dintr'un sector în altul prin vagonete cu troley; iar în caz de pericol într'un anumit sector, o parte din galerii pot fi repede evacuate și distruse prin mine.

Pe sol, dealungul zonei defensive, sunt posturile de observațiune înaintate, blockhausurile pentru tunurile antitankuri și cu tir rapid, turelele mobile și adăposturile, — toate ingenios camuflate; iar împotriva atacurilor tankurilor inamice s'a construit o rețea deasă de piloni în beton oțelit și de gropi betonate mascate.

După cum am spus, germanii au construit și ei în zona frontierei lor de vest, o linie asemănătoare de fortificații, numită „Siegfried", care după declarațiile ce le-a făcut d. Hitler, fuehrerul Reichului, dispune de 17.000 de uvragii formidabil întărite, toate construite în vederea obținerii maximumului de siguranță a apărătorilor.

Niciodată nu s'a pomenit ca două popoare vecine să fi luat asemenea măsuri extraordinare în vederea evitării unei invaziuni pe teritoriul lor pe lungimea unei frontiere, printr'o linie fortificată ce se întinde, fără soluție de continuitate pe mai multe sute de klm. Faimoasele limes și valuri ale romanilor; ca și cetățile și centurile de fortificații din epoca medievală și modernă, până la 1918, apar, în raport cu liniile „Maginot" și „Siegfried", simple jucării de copii.

O chestiune se pune: cum se vor desfășura operațiile militare pe frontul de vest în asemenea condiții?

Cum se va putea organiza o acțiune ofensivă, în stil mare, dintr'o parte, sau din alta, când pe toată lungimea frontului, se opun cele două

(Continuare in pag. 2-a)

RUSIA RĂMÂNE NEUTRĂ

Londra, 4 (Rador). — In cercurile diplomatice se declară că ambasadorul Poloniei la Moscova a informat guvernul sovietic că Germania a invadat teritoriul polon și că între Polonia și Germania este stare de războiu.

Se adaugă în aceleași cercuri că Rusia va rămâne desigur neutră, furnizând însă mărfuri celor două părți în conflict.

O clauză secretă a pactului de neagresiune germano-sovietic

Ankara, 4 (Telegraph Orient). — In cercurile bine informate se afirmă că pactul de neagresiune dintre Germania și Rusia Sovietică ar conține o clauză secretă, care prevede că, în cazul când Turcia ar fi atacată de Germania sau de o putere amică a Germaniei, acest pact de neagresiune își pierde automat valabilitatea.

Ducele și ducesa de Windsor vor să se inapoieze in Anglia

Cannes, 4 (Rador). — *Ducele și ducesa de Windsor au exprimat dorința de a se înapoia în Anglia pentru a se pune la dispoziția țării lor.*

Se așteaptă răspunsul Londrei.

———oxo❖oxo———

Regele Leopold a luat comanda armatei belgiene

Bruxelles, 4 (Rador). — **Regele Leopold a dat azi un ordin de zi prin care anunță că ia comanda armatei belgiene.**

*

Bruxelles, 4 (Rador). — **Consiliul de miniștri a hotărît să ceară Parlamentului să discute imediat un proect de delegare de puteri prin care se acordă Regelui o largă imputernicire pentru a face față tuturor imprejurărilor în timp de războiu.**

———oxo❖oxo———

Vas german scufundat de un crucișetor britanic

Montevideo, 4 (Rador). — Crucișătorul britanic „Ajax" a scufundat cargobotul german „Olinda" în largul portului Rio Grande.

Echipajul a fost făcut prizonier și condus la Montevideo pe bordul cargobotului britanic „Saint Gerald".

Președintele Roosevelt va proclama neutralitatea Statelor-Unite

Washington, 4 (Rador). — Se anunță oficial că președintele Roosevelt va proclama neutralitatea Statelor Unite și va invoca legea neutralității în 24 ore de aci înainte.

*

Washington, 4 (Rador). — **D. Stephen Early, secretarul d-lui Roosevelt, a declarat că proclamarea neutralității și aplicarea legii neutralității în Statele Unite vor fi anunțate simultan Marți, 5 Septembrie.**

D. Early a insistat asupra faptului că atât timp cât nu se va fi făcut o anchetă serioasă asupra consecințelor legii neutralității nu se va pune problema convocării Congresului într'o sesiune extraordinară.

Primul ministru japonez proclamă neutralitatea Japoniei

Tokio, 4 (Rador). — Corespondentul agenției „Havas" anunță:

Primul ministru Abe a făcut o declarație în care a afirmat că Japonia va păstra o neutralitate absolută.

*

Tokio, 4 (Rador). — Agenția Domei anunță că generalul Abe, președintele consiliului de miniștri, a făcut declarații presei în care a arătat că Japonia rămâne neutră și nu va interveni într'un război european.

D. Hitler pe front

Berlin, 4 (Rador). — *Agenția DNB transmite:*

Cartierul Fuehrerului pe frontul de est:

In drum spre front, Fuehrerul a trecut Luni la amiază granița fostului coridor polonez și a ajuns în primele ceasuri ale după amiezii la Vistula, lângă Kulm. Aci el a asistat la trecerea trupelor germane pe celălalt mal.

In tot cursul călătoriei sale de 250 de km. prin regiunea eliberată, Fuehrerul a fost întâmpinat cu ovații de nedescris de populație.

Trupele germane manifestă o însuflețire extraordinară știind că Fuehrerul se află în primele linii de luptă.

Au inceput operațiile armatei franceze

Comunicatele marelui cartier general

Paris, 4 (Rador). — Agenția „Havas" transmite:

Comunicatul nr. 1 al marelui cartier general francez are următorul cuprins:

„Operațiile au început în ce privește ansamblul forțelor terestre, maritime și aeriene".

4 Septembrie 1939.

Paris, 4 (Rador). — In seara de 4 Septembrie a fost dat publicității următorul comunicat:

„Contactele sunt luate în mod progresiv pe front.

Forțele navale franceze s'au dus la posturile ce le fuseseră indicate.

Forțele aeriene procedează la recunoașterile necesare".

Londra, 4 (Rador). — Ministerul Informațiilor comunică:

Un atac a fost dus la bun sfârșit Luni după amiază de unități ale aviației britanice asupra vaselor de război germane aflate la Wilhelmshaven și la Brunsbuttel la intrarea canalului Kiel.

A putut fi constatat că mai multe bombe grele au lovit un crucișetor german lângă Wilhelmshaven, cauzându-i mari pagube.

La Brunsbuttel a fost lovit din plin un cuirasat ancorat în port, vasul suferind avarii grave.

Acțiunea a fost dusă până la capăt în condiții atmosferice foarte nefavorabile. Avioanele noastre au dat o luptă și au suferit și tirul artileriei antiaeriene, având mai multe pierderi.

Intră in luptă și forțele britanice

Orașele germane Wilhelmhaven și Cuxhaven bombardate de aviația engleză

Wilhelmshaven, 4 (Rador). — Agenția DNB transmite:

Mai multe avioane engleze de ultimul model au atacat Luni seara la ora 18 orașele Wilhelmshaven și Cuxhaven.

Bombele nu au pricinuit nici o pagubă, deoarece apărarea antiaeriană era deosebit de activă.

Din 12 avioane britanice 5 au fost doborîte.

Căutând să evite tunurile antiaeriene germane, avioancle britanice au pornit în direcția Olandei.

Frontul de vest